

Bruksela, 9 października 2024 r.
(OR. en)

14370/24

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2024/0243(NLE)

UD 209
MED 43
COMER 118
ECOFIN 1121
POLCOM 269

WNIOSEK

Od:	Sekretarz generalna Komisji Europejskiej (podpisała dyrektor Martine DEPREZ)
Data otrzymania:	9 października 2024 r.
Do:	Thérèse BLANCHET, sekretarz generalna Rady Unii Europejskiej
Nr dok. Kom.:	COM(2024) 441 final
Dotyczy:	Wniosek DECYZJA RADY w sprawie stanowiska, jakie ma być zajęte w imieniu Unii Europejskiej w ramach Wspólnego Komitetu ustanowionego na mocy Regionalnej konwencji w sprawie paneurośródziemnomorskich preferencyjnych reguł pochodzenia w związku ze zmianą decyzji nr 1/2023 tego Wspólnego Komitetu w odniesieniu do stosowania świadectw przewozowych wystawianych w formie elektronicznej w ramach Regionalnej konwencji w sprawie paneurośródziemnomorskich preferencyjnych reguł pochodzenia mającej zastosowanie od dnia 1 stycznia 2025 r.

Delegacje otrzymują w załączeniu dokument COM(2024) 441 final.

Załącznik: COM(2024) 441 final

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 9.10.2024 r.
COM(2024) 441 final

2024/0243 (NLE)

Wniosek

DECYZJA RADY

w sprawie stanowiska, jakie ma być zajęte w imieniu Unii Europejskiej w ramach Wspólnego Komitetu ustanowionego na mocy Regionalnej konwencji w sprawie paneurośródziemnomorskich preferencyjnych reguł pochodzenia w związku ze zmianą decyzji nr 1/2023 tego Wspólnego Komitetu w odniesieniu do stosowania świadectw przewozowych wystawianych w formie elektronicznej w ramach Regionalnej konwencji w sprawie paneurośródziemnomorskich preferencyjnych reguł pochodzenia mającej zastosowanie od dnia 1 stycznia 2025 r.

UZASADNIENIE

1. PRZEDMIOT WNIOSKU

Niniejszy wniosek dotyczy decyzji ustalającej stanowisko, które ma być zajęte w imieniu Unii w ramach wspólnego komitetu ustanowionego na mocy Regionalnej konwencji w sprawie paneurośródziemnomorskich preferencyjnych reguł pochodzenia („Wspólny Komitet”) w związku z planowanym przyjęciem decyzji w sprawie stosowania świadectw przewozowych wystawianych w formie elektronicznej.

2. KONTEKST WNIOSKU

2.1. Regionalna konwencja w sprawie paneurośródziemnomorskich preferencyjnych reguł pochodzenia

W Regionalnej konwencji w sprawie paneurośródziemnomorskich¹ preferencyjnych reguł pochodzenia („konwencja”) zawarto postanowienia dotyczące pochodzenia towarów będących przedmiotem wymiany handlowej na mocy odpowiednich umów zawartych między umawiającymi się stronami.

W ramach konwencji ustanowiono wielostronne ramy reguł pochodzenia dla sieci umów o wolnym handlu; mają one zastosowanie bez uszczerbku dla zasad określonych w tych umowach. Konwencja przewiduje stosowanie kumulacji diagonalnej między 25 umawiającymi się stronami konwencji: Unią Europejską, Islandią, Liechtensteinem, Norwegią, Szwajcarią, Algierią, Egiptem, Izraelem, Jordanią, Libanem, Marokiem, Palestyną², Syrią, Tunezją, Turcją, Albanią, Bośnią i Hercegowiną, Macedonią Północną, Czarnogórą, Serbią, Kosowem^{*}, Wyspami Owczymi, Republiką Mołdawii, Gruzją i Ukrainą („umawiające się strony”). Konwencja weszła w życie w odniesieniu do Unii w dniu 1 maja 2012 r.

Konwencja została zmieniona decyzją nr 1/2023 Wspólnego Komitetu Regionalnej Konwencji w sprawie Paneurośródziemnomorskich Preferencyjnych Reguł Pochodzenia z dnia 7 grudnia 2023 r. w sprawie zmiany Regionalnej konwencji w sprawie paneurośródziemnomorskich preferencyjnych reguł pochodzenia („zmieniona konwencja”). Decyzja ta wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2025 r.³

2.2. Wspólny Komitet

Wspólny Komitet ustanowiony na mocy art. 3 ust. 1 konwencji przyjmuje zmiany do konwencji, zarządza kwestiami jej dotyczącymi i zapewnia jej prawidłowe wdrożenie zgodnie z jej art. 4. Zgodnie z art. 12 regulaminu wewnętrznego Wspólnego Komitetu jego decyzje są przyjmowane jednomyślnie przez umawiające się strony, w odniesieniu do których konwencja weszła w życie i które są obecne lub reprezentowane na danym posiedzeniu Wspólnego Komitetu.

Umawiające się strony, w odniesieniu do których konwencja weszła w życie, mają prawo głosu. Każda z umawiających się stron ma jeden głos.

¹ Dz.U. L 54 z 26.2.2013, s. 4.

² Użycie tej nazwy nie może być traktowane jako uznanie państwa Palestyna i pozostaje bez uszczerbku dla indywidualnych stanowisk państw członkowskich w tej kwestii.

^{*} Użycie tej nazwy nie wpływa na stanowiska w sprawie statusu Kosowa i jest zgodne z rezolucją Rady Bezpieczeństwa ONZ 1244 oraz z opinią Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości w sprawie Deklaracji niepodległości Kosowa.

³ Dz.U. L, 2024/390, 19.2.2024.

2.3. Planowany akt Wspólnego Komitetu

Podczas 16. posiedzenia Wspólny Komitet ma przyjąć decyzję w sprawie stosowania świadectw przewozowych wystawianych w formie elektronicznej („planowany akt”).

Celem planowanego aktu jest ustanowienie ogólnych warunków uznawania świadectw przewozowych wystawianych w formie elektronicznej na podstawie konwencji.

Planowany akt stanie się wiążący dla umawiających się stron zgodnie z art. 4 ust. 3 lit. a), który stanowi: „Wspólny Komitet przyjmuje w drodze decyzji zmiany do niniejszej Konwencji”. Ponadto art. 4 ust. 3 zdanie ostatnie stanowi: „Umawiające się Strony wykonują decyzje, o których mowa w niniejszym ustępie, zgodnie z ich własnym prawodawstwem”.

Ta zmiana decyzji nr 1/2023 Wspólnego Komitetu powinna wejść w życie z dniem 1 stycznia 2025 r.

3. STANOWISKO, JAKIE MA BYĆ ZAJĘTE W IMIENIU UNII

Na początku 2020 r. umawiające się strony konwencji zostały poinformowane przez Komisję, że większość partnerów handlowych nie jest w stanie przedstawiać świadectw przewozowych do celów preferencyjnego pochodzenia we właściwej formie (tj. opatrzonych odręcznym podpisem i odciskiem pieczęci tuszowej lub na papierze odpowiedniego formatu). Wynikało to z faktu, że ze względu na pandemię COVID-19 w niektórych umawiających się stronach zawieszono kontakty między administracjami celnymi a przedsiębiorcami.

W celu zapewnienia pełnego wdrożenia ustaleń przyjęto środki nadzwyczajne na zasadzie wzajemności. Zwrócono się do organów celnych o to, aby akceptowały świadectwa przewozowe do celów preferencyjnych. Były one wystawiane w formie elektronicznej z podpisem cyfrowym, pieczęcią cyfrową lub stemplem cyfrowym właściwych organów albo w postaci kopii papierowej bądź elektronicznej (zeskanowanej lub dostępnej online).

Umawiające się strony przyznają, że doświadczenia w ramach handlu na warunkach preferencyjnych w ramach środków nadzwyczajnych przyjętych w związku z pandemią COVID-19 były pozytywne i są zainteresowane kontynuowaniem dobrych praktyk wprowadzonych w ramach środków nadzwyczajnych. W tym kontekście uznają znaczenie wprowadzenia środków elektronicznych i współpracują na rzecz wspólnego systemu opartego na elektronicznych dowodach pochodzenia i elektronicznej współpracy administracyjnej w regionie paneurośroziemnomorskim (PEM).

Umawiające się strony uważają, że przejście na system wystawiania świadectw przewozowych w formie elektronicznej i zapewniający elektroniczną współpracę administracyjną w ramach konwencji stanowi pierwszy krok ku pełnej cyfryzacji dowodów pochodzenia w skali całego regionu objętego PEM. Należy to postrzegać w szczególności w świetle zbliżającego się wejścia w życie zmiany konwencji (zmienionej konwencji).

Aby zapewnić jednolite stosowanie postanowień dotyczących dowodów pochodzenia w formie świadectw przewozowych wystawianych elektronicznie w Unii Europejskiej, Komisja przewiduje ustanowienie elektronicznego systemu służącego do: (i) składania wniosków o wystawienie świadectw przewozowych w formie elektronicznej; (ii) wystawiania tych świadectw; oraz (iii) przechowywania i wymiany informacji między organami celnymi państw członkowskich oraz z umawiającymi się stronami konwencji. Elektroniczny system świadectw stanowiących dowody pochodzenia („unijny system e-PoC”) należy ustanowić zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 i przepisami wykonawczymi do tego rozporządzenia.

7 grudnia 2023 r. Wspólny Komitet przyjął zalecenie 1/2023⁴ w sprawie stosowania świadectw przewozowych wystawianych w formie elektronicznej na podstawie konwencji.

Zalecenie zawiera wykaz warunków. Po ich spełnieniu stanowią one dowód pochodzenia w formie świadectwa przewozowego EUR.1, który może zostać zaakceptowany przez stronę przywozu.

Warunki te są identyczne z warunkami określającymi ogólne wymogi dotyczące dowodów pochodzenia wystawianych w formie elektronicznej w ramach niniejszego wniosku.

Aby zapewnić jasne ramy prawne i spójność stosowania świadectw elektronicznych w kontekście przejścia od konwencji do zmienionej konwencji, która wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2025 r., należy odpowiednio zmienić konwencję w celu ustanowienia ogólnych wymogów dotyczących dowodów pochodzenia wystawianych w formie elektronicznej zgodnie z art. 17 ust. 4 dodatku I.

4. PODSTAWA PRAWNA

4.1. Proceduralna podstawa prawna

4.1.1. Zasady

W art. 218 ust. 9 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) przewidziano przyjmowanie decyzji ustalających „stanowiska, które mają być zajęte w imieniu Unii w ramach organu utworzonego przez umowę, gdy organ ten ma przyjąć akty mające skutki prawne, z wyjątkiem aktów uzupełniających lub zmieniających ramy instytucjonalne umowy”.

Pojęcie „akty mające skutki prawne” obejmuje akty, które mają skutki prawne na mocy przepisów prawa międzynarodowego dotyczących danego organu. Obejmuje ono ponadto instrumenty, które nie są wiążące na mocy prawa międzynarodowego, ale mogą „w sposób decydujący wywrzeć wpływ na treść przepisów przyjętych przez prawodawcę Unii”⁵.

4.1.2. Zastosowanie w niniejszej sprawie

Wspólny Komitet jest organem ustanowionym w ramach umowy, mianowicie Regionalnej konwencji w sprawie paneurośroziemnomorskich preferencyjnych reguł pochodzenia.

Akt, który ma zostać przyjęty przez Wspólny Komitet, stanowi akt mający skutki prawne. Planowany akt będzie wiążący na mocy prawa międzynarodowego zgodnie z art. 4 ust. 3 Regionalnej konwencji w sprawie paneurośroziemnomorskich preferencyjnych reguł pochodzenia. Planowany akt nie uzupełnia ani nie zmienia ram instytucjonalnych umowy.

W związku z tym proceduralną podstawą prawną proponowanej decyzji jest art. 218 ust. 9 TFUE.

4.2. Materialna podstawa prawna

4.2.1. Zasady

Materialna podstawa prawna decyzji na podstawie art. 218 ust. 9 TFUE zależy przede wszystkim od celu i treści planowanego aktu, w którego kwestii ma być zajęte stanowisko w imieniu Unii.

4.2.2. Zastosowanie w niniejszej sprawie

Główny cel i treść planowanego aktu odnoszą się do wspólnej polityki handlowej.

Materialną podstawą prawną proponowanej decyzji jest zatem art. 207 ust. 4 akapit pierwszy TFUE.

⁴ Dz.U. L, 2024/243, 15.1.2024.

⁵ Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 7 października 2014 r., Niemcy/Rada, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, pkt 61–64.

4.3. Podsumowanie

Podstawą prawną proponowanej decyzji powinien być art. 207 ust. 4 akapit pierwszy w związku z art. 218 ust. 9 TFUE.

5. PUBLIKACJA PLANOWANEGO AKTU

Ponieważ akt Wspólnego Komitetu spowoduje zmianę konwencji, po przyjęciu aktu należy opublikować go w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Wniosek

DECYZJA RADY

w sprawie stanowiska, jakie ma być zajęte w imieniu Unii Europejskiej w ramach Wspólnego Komitetu ustanowionego na mocy Regionalnej konwencji w sprawie paneurośródziemnomorskich preferencyjnych reguł pochodzenia w związku ze zmianą decyzji nr 1/2023 tego Wspólnego Komitetu w odniesieniu do stosowania świadectw przewozowych wystawianych w formie elektronicznej w ramach Regionalnej konwencji w sprawie paneurośródziemnomorskich preferencyjnych reguł pochodzenia mającej zastosowanie od dnia 1 stycznia 2025 r.

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 207 ust. 4 akapit pierwszy w związku z jego art. 218 ust. 9,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Regionalna konwencja w sprawie paneurośródziemnomorskich preferencyjnych reguł pochodzenia („konwencja”) została zawarta przez Unię na mocy decyzji Rady 2013/94¹/UE i weszła w życie w odniesieniu do Unii w dniu 1 maja 2012 r.
- (2) Zgodnie z art. 4 ust. 1 i art. 4 ust. 3 lit. a) konwencji Wspólny Komitet ustanowiony na mocy konwencji (Wspólny Komitet) może przyjmować w drodze decyzji zmiany do konwencji.
- (3) Na swoim 16. posiedzeniu Wspólny Komitet ma przyjąć decyzję w sprawie stosowania świadectw przewozowych wystawianych w formie elektronicznej.
- (4) Konwencja została zmieniona decyzją nr 1/2023 Wspólnego Komitetu², która wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2025 r. 7 grudnia 2023 r. Wspólny Komitet przyjął zalecenie 1/2023³ w sprawie stosowania świadectw przewozowych wystawianych w formie elektronicznej w ramach konwencji. Aby zapewnić jasne ramy prawne i spójność stosowania świadectw przewozowych w formie elektronicznej w kontekście przejścia od obecnych reguł konwencji do zmienionych reguł konwencji, która wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2025 r., należy zmienić decyzję nr 1/2023, tak aby uwzględniała ona w zmienionej konwencji ogólne wymogi dotyczące dowodów pochodzenia wystawianych w formie elektronicznej w art. 17 ust. 4 dodatku I do zmienionej konwencji.

¹ Decyzja Rady 2013/94/UE z dnia 26 marca 2012 r. w sprawie zawarcia Regionalnej konwencji w sprawie paneurośródziemnomorskich preferencyjnych reguł pochodzenia (Dz.U. L 54 z 26.2.2013, s. 3, ELI: [http://data.europa.eu/eli/dec/2013/94\(1\)/oj](http://data.europa.eu/eli/dec/2013/94(1)/oj)).

² Decyzja nr 1/2023 Wspólnego Komitetu Regionalnej Konwencji w sprawie Paneurośródziemnomorskich Preferencyjnych Reguł Pochodzenia z dnia 7 grudnia 2023 r. w sprawie zmiany Regionalnej konwencji w sprawie paneurośródziemnomorskich preferencyjnych reguł pochodzenia (Dz.U. L, 2024/390, 19.2.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2024/390/oj>).

³ Zalecenie nr 1/2023 Wspólnego Komitetu Regionalnej konwencji w sprawie paneurośródziemnomorskich preferencyjnych reguł pochodzenia z dnia 7 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania świadectw przewozowych wystawianych w formie elektronicznej (Dz.U. L, 2024/243, 15.1.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reco/2024/243/oj>).

- (5) Należy ustalić stanowisko, które ma być zajęte w imieniu Unii w ramach Wspólnego Komitetu, gdyż jego decyzja będzie wiążąca dla Unii,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Stanowisko, które ma być zajęte w imieniu Unii na 16. posiedzeniu Wspólnego Komitetu, opiera się na projekcie aktu Wspólnego Komitetu dołączonym do niniejszej decyzji.

Artykuł 2

Niniejsza decyzja skierowana jest do Komisji.

Sporządzono w Brukseli dnia r.

*W imieniu Rady
Przewodniczący*